

ФОРМУВАННЯ СИГНАЛЬНОЇ КАРТИ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕГРАЛЬНОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ

Рішук Л.І.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м.Івано-Франківськ*

Проблема управління ризиками є надзвичайно актуальною для промислових підприємств. Вагомим етапом процесу ризик менеджменту є ідентифікація та оцінка ризиків господарської діяльності. Сигнальна карта ризиків відіграє важливу роль у поточному та стратегічному плануванні підприємства, оскільки наглядно показує найбільш загрозливі ризики підприємства.

Її будують за двома параметрами: ймовірність настання події (ризик) та ступінь впливу її наслідків. Ця діаграма, що наглядно показує важливі ризики, може допомогти керівникам підприємств виробити об'єктивну думку про ризики. Щоб побудувати точну сигнальну карту на підприємстві потрібно розробити та впровадити систему збору та обробки інформації про ризики, що є завданням ризик-менеджера.

На основі розрахункових даних підсумкової оцінки ймовірності настання ризику та ступеню його впливу проводиться їх ранжування та відбір для побудови сигнальної карти. Зважаючи на принципи АВС-аналізу та Паретто, обираються 20-30% ризиків із найбільшими значеннями підсумкової оцінки для позначення на карті. Для прикладу, для нафтопереробних підприємств такими ризиками є: ризик недопостачання сировини, ризик зниження фінансової стійкості, ризик незавантаженості обладнання, ризик простоювання потужностей, ризик виготовлення неякісної продукції, ризик припинення реструктуризації виробничих потужностей, ризик недотримання партнерами умов договору, ризик зростання цін на сировину, ризик зменшення надходження інвестицій.

Кожен вид ризику на карті зафарбовується іншим кольором, тому наглядно видно ризики, які є найбільш загрозливими для діяльності підприємства. Червоний колір означає, що цей вид ризику є особливо небезпечним, оскільки має високий ступінь впливу наслідків та настання його є високоюймовірним. Оранжевим кольором позначені ризики, які мають високу оцінку за одним із досліджуваних параметрів. Види ризиків, які позначені жовтим кольором, мають середні оцінки щодо ймовірності виникнення та ступеня впливу наслідків.

Необхідно зазначити, що сформована карта ризиків не є сталою, ризики можуть переміщатися з квадрату в квадрат залежно від зміни внутрішніх та зовнішніх чинників.

Регулярна побудова сигнальної карти ризиків дає можливість простежувати, як змінюється ситуація на підприємстві та оцінити ефективність ризик-менеджменту. Таку карту можна складати як для підприємства загалом, так і для окремих його відділів чи проектів і вона відіграє важливу роль в його поточному і стратегічному плануванні та виборі стратегії розвитку.